

سری سوال: یک

زمان آزمون (دقیقه): تستی: ۶۰ تشریحی: ۶۰

تعداد سوالات: تستی: ۲۰ تشریحی: ۴

عنوان درس: ریاضی فیزیک ۱

رشته تحصیلی/کد درس: فیزیک (اتمی و مولکولی)، فیزیک (حالت جامد)، فیزیک (هسته ای) ۱۱۱۳۰۱۱

استفاده از ماشین حساب مهندسی مجاز است

۱- کدامیک از روابط زیر صحیح نمی باشد؟

$$\vec{a} \times \vec{b} = ab \sin \theta \quad .2$$

$$|\vec{a} \cdot \vec{b}| \leq |\vec{a}| |\vec{b}| \quad .1$$

$$\vec{a} \times (\vec{b} \times \vec{c}) = \vec{b}(\vec{a} \cdot \vec{c}) - \vec{c}(\vec{a} \cdot \vec{b}) \quad .4$$

$$\vec{a} \cdot (\vec{b} \times \vec{c}) = \vec{b} \cdot (\vec{c} \times \vec{a}) \quad .3$$

۲- در یک میدان دمایی به صورت $T = x^3 - 3xy^2$ گرما جهت پیشینه کاهش دمای T جریان می یابد. این جهت را در نقطه (2و1) کدام است؟

$$\frac{9\hat{i} - 15\hat{j}}{\sqrt{225}} \quad .4$$

$$\frac{9\hat{i} - 12\hat{j}}{\sqrt{225}} \quad .3$$

$$\frac{9\hat{i} + 12\hat{j}}{\sqrt{225}} \quad .2$$

$$\frac{9\hat{i} + 12\hat{j}}{\sqrt{225}} \quad .1$$

۳- اگر پتانسیل بین دو استوانه هم محور بر حسب ولت به صورت $V = \ln(x^2 + y^2)$ باشد، میدان الکتریکی در نقطه (2و1) برابر است با:

$$\frac{\sqrt{2}}{3} \quad .4$$

$$\frac{\sqrt{3}}{2} \quad .3$$

$$\frac{\sqrt{5}}{4} \quad .2$$

$$\frac{\sqrt{4}}{5} \quad .1$$

۴- شرط لازم و کافی برای اینکه $u(x, y, z)$ و $V(x, y, z)$ در تابع $f(u, v) = 0$ صدق کند، کدام است؟

$$\nabla u \times \nabla V \neq 0 \quad .4$$

$$\nabla u \cdot \nabla V \neq 0 \quad .3$$

$$\nabla u \cdot \nabla V = 0 \quad .2$$

$$\nabla u \times \nabla V = 0 \quad .1$$

۵- اگر $\vec{F} = 3xy\hat{i} + x^2z\hat{j} - y^2e^{2z}\hat{k}$ باشد، $\vec{\nabla} \cdot \vec{F}$ در نقطه (1,2,0) برابر است با:

$$-2 \quad .4$$

$$4 \quad .3$$

$$2 \quad .2$$

$$-4 \quad .1$$

۶- اگر $\vec{U} \times \vec{V}$ برداری سیملوله ای باشد، کدام گزینه در مورد $\vec{U}, \vec{V}$ صحیح است؟

۱. هر دو سیملوله ای اند. ۲. کرل هر دو بردار صفر است.

۳. بر دو بردار $\vec{U}, \vec{V}$ شرایط خاصی حاکم نیست. ۴. دو بردار $\vec{U}, \vec{V}$ با هم موازیند.

۷- از کدامیک از روابط زیر می توان عامل مقیاس λ را در یک دستگاه مختصات خمیده بدست آورد؟

$$h_i = \left(\frac{\partial x}{\partial q_i}\right)^2 + \left(\frac{\partial y}{\partial q_i}\right)^2 + \left(\frac{\partial z}{\partial q_i}\right)^2 \quad .2$$

$$h_i = \left(\frac{\partial x}{\partial q_i}\right) + \left(\frac{\partial y}{\partial q_i}\right) + \left(\frac{\partial z}{\partial q_i}\right) \quad .1$$

$$h_i^2 = \left(\frac{\partial x}{\partial q_i}\right) + \left(\frac{\partial y}{\partial q_i}\right) + \left(\frac{\partial z}{\partial q_i}\right) \quad .4$$

$$h_i^2 = \left(\frac{\partial x}{\partial q_i}\right)^2 + \left(\frac{\partial y}{\partial q_i}\right)^2 + \left(\frac{\partial z}{\partial q_i}\right)^2 \quad .3$$

سری سوال: ۱ یک

زمان آزمون (دقیقه): تستی: ۶۰ تشریحی: ۶۰

تعداد سوالات: تستی: ۲۰ تشریحی: ۴

عنوان درس: ریاضی فیزیک ۱

رشته تحصیلی/کد درس: فیزیک (اتمی و مولکولی)، فیزیک (حالت جامد)، فیزیک (هسته ای) (۱۱۳۰۱۱)

۸- برای دستگاه مختصات سهموی (u, v, ψ) داریم:

$$\begin{cases} x = uv \cos \psi \\ y = uv \sin \psi \\ z = \frac{1}{\psi}(u^2 - v^2) \end{cases}, \quad 0 \leq u \leq \infty, \quad 0 \leq v < \infty, \quad 0 \leq \psi \leq 2\pi$$

عامل مقیاس کدام h_ψ است؟

۱. uz ۲. uy ۳. uv ۴. صفر

۹- واگرایی نیروی مرکزی کولنی $\vec{F} = \frac{\vec{r}}{r^3}$ برابر است با:

۱. صفر   ۲. ۳   ۳. ۲   ۴. ۱

۱۰- اگر $f(r) = r^n$ باشد، $\nabla^2 f(r)$ کدام است؟

۱. $(n+2)r^{n+1}$ ۲. $(n+2)r^{n-1}$ ۳. $n(n+1)r^{n+2}$ ۴. $n(n+1)r^{n-2}$

۱۱- مشتق جزئی $\frac{\partial e_\rho}{\partial \rho}$ در مختصات استوانه ای برابر است با:

۱. $-\hat{e}_\rho$ ۲. $-\hat{e}_\rho$ ۳. $\hat{e}_\rho$ ۴. صفر

۱۲- کدامیک از گزینه های زیر جواب معادله $\vec{\nabla} \times \vec{A} = \frac{\hat{e}_r}{r^2}$ می باشد؟

۱. $\vec{A} = -\hat{e}_\phi \frac{\cot \theta}{r}$ ۲. $\vec{A} = -\hat{e}_\theta \frac{\cot \theta}{r}$ ۳. $\vec{A} = -\hat{e}_\phi \frac{\phi \sin \theta}{r}$ ۴. $\vec{A} = \hat{e}_\phi \frac{\phi \cos \theta}{r}$

۱۳- کدامیک از گزینه های زیر جواب معادله لاپلاس $\nabla^2 \phi(\rho) = 0$ در مختصات استوانه ای است؟ (a و b هر دو ثابتند)

۱. $\phi(\rho) = a \frac{1}{\rho} + b$ ۲. $\phi(\rho) = a \ln \frac{1}{\rho} + b$ ۳. $\phi(\rho) = a \ln \rho + b$ ۴. $\phi(\rho) = a\rho + b$

۱۴- کدام گزاره صحیح نیست؟

- سرعت و شتاب بردارهای پادوردا و گرادیان میدان نرده ای برداری همورد است.
- در دستگاه مختصات دکارتی مولفه های پادوردا و هموردای یک بردار یکسانند.
- ویژگی پادمتقارن یک تانسور رتبه دوم همورد است.
- اگر تانسور پادوردای رتبه دومی در یک دستگاه متقارن باشد، در هر دستگاه مختصات دیگری نیز متقارن است.

سری سوال: ۱ یک

زمان آزمون (دقیقه): تستی: ۶۰ تشریحی: ۶۰

تعداد سوالات: تستی: ۲۰ تشریحی: ۴

عنوان درس: ریاضی فیزیک ۱

رشته تحصیلی/کد درس: فیزیک (اتمی و مولکولی)، فیزیک (حالت جامد)، فیزیک (هسته ای) (۱۱۳۰۱۱)

۱۵- ضرب برداری سه تانسور A_j^i و A_k و C_{np}^{lm} شامل:

۱. رتبه پادوردای ۳ و هموردای ۴ است.
۲. رتبه هموردای ۴ و پادوردای ۳ است.
۳. رتبه پادوردای ۴ و هموردای ۳ است.
۴. رتبه هموردای ۳ و پادوردای ۴ است.

۱۶- حاصل $\hat{i}\hat{j} \times \vec{B}$ کدام است؟

۱. $-\hat{i}\hat{k}B_z + \hat{i}\hat{i}B_x$
۲. $-\hat{i}\hat{k}B_x + \hat{i}\hat{i}B_z$
۳. $-\hat{i}\hat{j}B_z + \hat{i}\hat{k}B_x$
۴. $\hat{i}\hat{j}B_z - \hat{i}\hat{k}B_x$

۱۷- کدام گزاره صحیح نیست؟

۱. عناصر قطری ماتریس پادمتقارن صفرند.
۲. اگر A و B قطری باشند در ضرب آنها A و B جابجا می شوند.
۳. وارون ماتریس متقارن ناتکین نیز یک ماتریس متقارن است.
۴. تمامی عناصر قطر اصلی هر ماتریس متقارن صفر است.

۱۸- شرط لازم و کافی برای هرمیتی بودن حاصل ضرب دو ماتریس A, B کدام است؟

۱. دو ماتریس متعامد باشند.
۲. دو ماتریس جابجا پذیر باشند.
۳. دو ماتریس بهنجار باشند.
۴. شرط الف لازم و شرط ب کافیهست.

۱۹- در ماتریس $\begin{pmatrix} -۴ & ۰ \\ ۰ & ۲ \end{pmatrix}$ ویژه مقادیر کدام است؟

۱. ۲و-۴
۲. ۲و-۴
۳. ۱و۳
۴. ۱و-۳

۲۰- کدام گزینه ویژه مقادیر ماتریس $\begin{bmatrix} 2 & 4 \\ 1 & 2 \end{bmatrix}$ را نشان میدهد؟

۱. ۱و۴
۲. ۲و۱
۳. ۴و۰
۴. ۲و۴

سوالات تشریحی

نمره ۱.۷۵

۱- گشتاور دو قطبی الکتریکی p در مبدا مختصات واقع است. این دو قطبی پتانسیل الکتریکی $\varphi(r) = \frac{\vec{p} \cdot \vec{r}}{4\pi\epsilon_0 r^3}$ را در محل $\vec{r}$ بوجود می آورد. میدان الکتریکی را در $\vec{r}$ بدست آورید؟

تعداد سوالات: تستی: ۲۰ تشریحی: ۴

زمان آزمون (دقیقه): تستی: ۶۰ تشریحی: ۶۰

سری سوال: ۱ یک

عنوان درس: ریاضی فیزیک ۱

رشته تحصیلی/کد درس: فیزیک (اتمی و مولکولی)، فیزیک (حالت جامد)، فیزیک (هسته ای) (۱۱۳۰۱۱)

نمره ۱.۷۵

۲- در یک جسم جامد کروی همگن با پخشندگی گرمایی ثابت K و بدون هیچ نوع چشمه گرمایی، معادله رسانش

$$\frac{\partial T(r,t)}{\partial t} = k \nabla^2 T(r,t)$$

گرما به صورت زیر است
این معادله را جداسازی کنید و معادله شعاعی را بدست آورید؟

نمره ۱.۷۵

۳- دیادیک $\vec{A}\vec{B}$ را در نظر بگیرید. اگر به ازای هر بردار دلخواه $\vec{A}$ داشته باشیم $\vec{a} \cdot \vec{A}\vec{B} = \vec{A}\vec{B} \cdot \vec{a}$ نشان دهید $\vec{A}$ مضربی از $\vec{B}$ است؟

نمره ۱.۷۵

۴- دو ماتریس H و U با رابطه $U = e^{iaH}$ به هم مربوط می شوند، که در آن a حقیقی است. (الف) اگر H هرمیتیباشد، نشان دهید U یکانی است. (ب) اگر U یکانی باشد نشان دهید H هرمیتی است.